

مدیریت بهره‌برداری پایدار اکوتوریسم مناطق ساحلی با توجه به تغییرات اقلیمی در ایران

مریم نیکنام^{1*}؛ شهروز مقدم²

¹ دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

² کارشناس ارشد مدیریت اجرایی

*مسئول مکاتبات: m.niknam2929@gmail.com

چکیده: امروزه گسترش صنعتی و شهری، گردشگری، کشاورزی، انباشت زباله و تخلیه آن در نواحی ساحلی موجب تخریب این مناطق گردیده است. تغییرات مشاهده شده در آب‌وهوای جهانی، گرم شدن سیستم اقلیمی را به‌عنوان پدیده‌ای غیرقابل انکار بیان می‌کند. مدل‌های گرمایش جهانی پیش‌بینی می‌کند که افزایش دمای زمین بر روی بسیاری از فراسنجه‌های جوی از جمله بارش و باد تأثیر می‌گذارد و منجر به فراوانی حوادث آب‌وهوایی بد از جمله بارندگی‌های شدید، طوفان و خشک‌سالی می‌گردد. یکی از بخش‌های حساس در رابطه با تغییرات اقلیمی، گردشگری ساحلی است. اکوتوریسم رویکرد جدید گردشگری در طبیعت برای بهره‌مندی از سیمای طبیعی و آشنایی با ویژگی‌های فرهنگی و بومی است. کشور ایران با 700 کیلومتر ساحل مشترک در دریاچه خزر و 1800 کیلومتر با آب‌های نیلگون خلیج فارس و دریای عمان و وجود جزایر زیبای جنوبی، جزء کشورهای غنی محسوب می‌شود. افزایش حفاظت و مدیریت اکوسیستم‌ها، منابع و زیستگاه‌های بیولوژیکی، می‌تواند منجر به کاهش اثرات اقلیمی و کمک به مناطق مختلف برای انطباق با تغییرات آب‌وهوایی گردد. فعالان صنعت گردشگری به‌عنوان سومین پدیده اقتصادی پویا و رو به رشد نیز هم‌راستا با سایر گروه‌ها می‌بایست ضمن سازگاری با تغییرات آب‌وهوایی، سهم خود را در انتشار گازهای گلخانه‌ای کاهش دهند. در مجموع با توجه به آسیب‌هایی که تغییرات آب‌وهوایی در سال‌های اخیر داشته است، التزام به فعالیت‌های دارای کمترین پیامدهای زیست‌محیطی، راهکارهای افزایش مسئولیت‌پذیری در خصوص عناصر طبیعی و خصوصیت فرهنگی، مشارکت در حفظ و مدیریت مناطق حفاظت‌شده و سایر نواحی طبیعی، تقویت مشارکت جوامع محلی در مدیریت نوع و میزان فعالیت‌های اکوتوریسم، ایجاد منافع اقتصادی و درآمدهای مکمل برای جوامع محلی، آموزش جوامع محلی برای حفظ ارزش‌های محیط زندگی آن‌ها، بهبود مدیریتی بهره‌مندی پایدار از مناطق بکر و دست‌نخورده و به حداقل رساندن خسارات و به جای نگذاشتن رد پای ضایعات گردشگری می‌تواند به توسعه پایدار و اقتصادی صنعت اکوتوریسم در مناطق ساحلی کمک نماید.

کلیدواژه‌ها: اقلیم، اکوتوریسم، زیستگاه‌های بیولوژیکی، گردشگری ساحلی